

Силабус курсу

Медіа-риторика

Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.02 Середня освіта. Мова та література (французька)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Французька мова і література)»
Компонент освітньої програми: вибірковий
Рік підготовки, семестр – 1 рік, 2 семестр
Кількість кредитів – 3
Мова викладання: французька/українська
Дні занять: згідно розкладу
Консультації: згідно розкладу

Керівники курсу

Докт. філол. наук, проф. Косович О. В.

Контактна інформація: olgak2270@gmail.com 0352-43-58-31 (деканат)

Опис дисципліни

Курс «**Медіа-риторика**» дозволяє майбутнім бакалаврам вільно орієнтуватись у сучасному спектрі риторичних стратегій, максимально оптимізувати практичну іншомовну, перекладацьку та теоретичну, мовознавчу діяльність.

У процесі вивчення курсу «**Медіа-риторика**» студенти бакалаврської програми повинні з'ясувати місце цієї дисципліни у системі теоретичних дисциплін, які вивчаються, взаємозв'язок з загально філологічними дисциплінами на сучасному рівні розвитку лінгвістичної науки.

Головною метою курсу «**Медіа-риторика**» оволодіння студентами навичок ефективного комунікативного стратегічного планування у процесі усного та письмового спілкування

У результаті вивчення курсу студент повинен:

Знати:

- Основні етапи становлення риторики як філологічної науки;
- наукові засади укладання риторичного канону;
- когнітивно-дискурсивні засади та принципи переконуючої аргументації;
- основні підходи до типології риторичних фігур та прийомів;
- стратегічні засади усної полеміки у гуманітарній сфері;
- лексико-семантичні засоби побудови когерентного повідомлення;
- синтаксичні моделі побудови когерентного повідомлення;
- спектр стилістичних та риторичних прийомів організації аргументованого висловлення;

Вміти:

- стратегічно планувати усне та письмове висловлення заданої тематики;
- аплікувати стратегічні засади усної полеміки у ситуації живого спілкування, публічного виступу;
- застосовувати лексико-семантичні засоби побудови когерентного повідомлення;
- аплікувати синтаксичні моделі побудови когерентного повідомлення;
- декодувати стратегічні та тактичні комунікативні прийоми опонента у дискусії;
- ефективно застосовувати спектр стилістичних та риторичних прийомів організації аргументованого висловлення іноземною та рідною мовою.

Структура курсу

Години			Тема	Результати навчання	Завдання
лекції	семінари	сам. робота			
ЗМ₁ Історія риторики					
2	2	5	Тема 1. Риторика як наука: Об'єкт, предмет, завдання. Структура риторики як наукової та практичної дисципліни.	Знати об'єкт, предмет, завдання риторики. Уміти структурувати риторичну науку як наукову і практичну дисципліну.	Питання, обговорення
2	2	5	Тема 2. Історія становлення риторики як філологічної галузі. Риторика в країнах стародавнього світу. Теоретична та практична риторика в епоху античності.	Знати історію становлення риторичної галузі, риторичну науку в країнах стародавнього світу. Уміти характеризувати теоретичну та практичну риторичну науку в епоху античності.	Питання, обговорення
2	2	5	Тема 3. Логічна та літературна риторика. Теоретичний доробок Сократа та Аристотеля.	Знати основні характеристики логічної та літературної риторичної науки. Уміти диференціювати логічну та літературну риторичну науку.	Питання, обговорення
2	2	5	Тема 4. Риторика в епоху Середньовіччя. Екзегетика та теодицея.	Знати особливості риторичної науки в епоху Середньовіччя. Уміти диференціювати екзегетику та теодицею.	Питання, обговорення
ЗМ₂ Теоретико-методологічні основи риторики					
2	2	7	Тема 6. Риторика та теорія комунікації – проблеми кореляції.	Знати основні відносини риторичної науки та теорії комунікації. Уміти пояснити кореляцію риторичної науки та теорії комунікації.	Питання, обговорення
2	2	6	Тема 7. Теорія мовленнєвих актів у риторичному аспекті.	Знати теорію мовленнєвих актів у риторичному аспекті. Уміти тлумачити теорію мовленнєвих актів у	Питання, обговорення

				риторичному аспекті.	
3	3	6	Тема 8. Місце риторики у спектрі сучасних гуманітарних та філологічних дисциплін.	Знати місце риторики у спектрі сучасних гуманітарних та філологічних дисциплін.	Питання, обговорення
3	3	6	Тема 9. Класичний риторичний канон як принцип генерації, актуалізації та інтерпретації тексту.	Знати класичний риторичний канон як принцип генерації, актуалізації та інтерпретації тексту. Уміти	

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК5	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК7	Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу й інтерпретації інформації з різних джерел, дотримуючись норм академічної доброчесності.
ЗК11	Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
ФК3	Здатність формувати іншомовну комунікативну компетентність учнів використовуючи традиційні та новітні теорії, принципи, напрямки, методи і технології в галузях педагогіки, психології, лінгвістики, методики навчання іноземних мов.
ФК5	Здатність використовувати професійні знання і практичні навички в галузі лінгвістики, літературознавства, зарубіжної літератури.
ФК7	Здатність використовувати можливості мережевих програмних систем, Інтернет-ресурсів, мобільних застосунків та цифрових технологій для вирішення теоретичних і практичних завдань у професійній діяльності, ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси.
ФК14	Здатність брати участь у різних формах професійної комунікації (семінари, конференції, засідання методичного об'єднання, круглі столи, вебінари, дискусії тощо), застосовувати знання з психології, педагогіки, мовознавства, літературознавства, методики навчання іноземних мов.
ФК15	Здатність планувати, організовувати, здійснювати прикладне мікродослідження з предметної спеціальності, систематизувати, аналізувати, інтерпретувати та представляти його результати.
	Програмні результати навчання
ПРН5	Знати й розуміти функціональні особливості іноземних мов, історію мов, літературні явища та вміти застосовувати ці знання у комунікації та професійній діяльності.
ПРН8	Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію різних навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час освітнього процесу.
ПРН9	Аналізувати мовні явища і процеси рідної та іноземних мов, визначати їхню взаємодію на структурному рівні.
ПРН12	Використовувати онлайн-сервіси, застосунки, відкриті електронні (цифрові)

	освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну досвідом з дотриманням академічної доброчесності.
ПРН13	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідний навчальний матеріал з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН14	Здійснювати наукові дослідження (мікродослідження) у галузях психолого-педагогічних дисциплін та фахових методик.
ПРН16	Критично оцінювати власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність, реалізовувати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

Літературні джерела

Основні

1. Аверинцев С.С. Риторика як підхід до узагальнення дійсності // Поетика давньогрецької літератури. М., 1981.
2. Академічна риторика. К., 1999.
3. Античне красномовство. К., 2001.
4. Колотілова Н.А. Риторика. Навчальний посібник. К. 2011.
http://libfree.com/109333221-ritorikaritorika__kolotilova_na.html.
5. Мацько Л. І. Риторика. К. 1998. http://libfree.com/190926775-ritorikaritorika__matsko_l_i.html

Додаткова література:

6. Григораш Д. С. Журналістика у термінах і виразах. Л. : Вища шк., 1974:296 с.
7. Гонтар М. Родо-видові відношення в терміносистемі журналістики. Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка» : Серія «Проблеми української термінології». 2010. № 675. С. 83–86.
8. Дацишин Х. Терміни «журналістська риторика», «риторика ЗМІ», «медіариторика»: до проблеми дефініції / Христина Дацишин // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології». 2012. № 733. С. 179-182.
9. Куньч З. Українська риторична термінологія: історія і сучасність: Монографія / Зоряна Куньч. Л. : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2006. – 216 с.
10. Куньч З. Риторичний словник / Зоряна Куньч. К. : Рідна мова, 1997. 342 с.
11. Мащенко І. Г. Енциклопедія електронних мас-медіа. Т. II : Словник-госарій термінів і виразів : Навчальний посібник. К. : КиМУ, 2007. 420 с.
12. Панько Т. І. Українське термінознавство. Л. : Світ, 1994. 216 с.
13. Сагач Г. М. Словник-мінімум термінів красномовства. К., 1992.
14. Сагач Г. Словник основних термінів та понять риторики. К. : МАУП, 2006 . 280 с.
15. Словник журналіста: Терміни, мас-медіа, постаті / [за ред. Ю. Бідзілі]. Ужгород : Закарпаття, 2007. 224 с.
16. Типологічні аспекти системності сучасної української мас-медійної термінології. «Проблеми української термінології» : зб. наук. пр. 2010. С. 97-99.
17. Словник української мови : в 11 т. Т. II. К. : Наук. думка, 1971. 550 с.
18. Сучасна українська літературна мова : Лексика і фразеологія / [за заг. ред. І. К. Білодіда]. К. : Наук. думка, 1973. 440 с.
19. Яцимирська М. Г. Сучасний медіатекст : Словник-довідник. Л. : ПАІС, 2005. 128 с.
20. Austin J.L. How to do Things with Words – Second Edition Oxford: Oxford University Press, 1975.
21. Bryant J. Critical Communication Challenges for the New Century. In Journal of Communication, 2004, September. Pp. 389-401.
22. Bryant J., Miron D. Theory and Research in Mass Communication. Journal of Communication, Vol. 54, No4. Pp. 667-704.
23. Berger Charles R. Interpersonal communication: Theoretical Perspectives, Future Prospect. Journal of communication, September 2005, Vol.55. No3. P.415-447.

24. Lloyd Bitzer. «The Rhetorical Situation», Philosophy & Rhetoric 1, no. 1 (January 1968) p. 3. [http://www.bhsu.edu/Portals/201/Bitzer-- Rhetorical% 20Situation.pdf](http://www.bhsu.edu/Portals/201/Bitzer--Rhetorical%20Situation.pdf).
25. Pisarek W. Nowa retoryka dziennikarska / Walery Pisarek. – Kraków : Universitas, 2002. 296 s.
26. Słownik terminologii medialnej / [red. Walery Pisarek]. Kraków : Universitas, 2006. 251 s.

Інформаційні ресурси

1. <http://classics.mit.edu/Aristotle/rhetoric.html>.
2. <http://rhetoric.berkeley.edu/>.
3. <http://www.stanford.edu/dept/english/courses/sites/lunsford/pages/defs.htm>.
4. <http://rhetoric.eserver.org/>.
5. <http://www.communicationencyclopedia.com>.

Політика оцінювання

- **Політика щодо речення та перекладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10% від оцінки). Перекладання модулів і тем відбувається за наявності підтверджених поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, у середовищі MOODLE).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістові модулі 1 і 2 – усне опитування	60
Залік – усне і письмове опитування	40

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно/зараховано
B	85-89	добре/зараховано
C	75-84	добре/ зараховано
D	65-74	задовільно/ зараховано
E	60-64	достатньо/ зараховано
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання/ не зараховано
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом/не зараховано